

שאלות מבחני בקיאות ברש"י
שנת תשע"ח
במדבר ב' – פר' שלח, קורח, חוקת, בלק, פנחס, מטות, מסעי.

פר' שלח

1. לשם מה מביא רש"י את הדוגמא מהסוחרים שנוהגים להראות קודם את הפסולת ואח"כ את הסחורה המשובחת?
2. "ויעלו בנגב ויבא עד חברון" מדוע התחיל הפס' בלשון רבים וסיים בלשון יחיד?
3. מה למדו הנ"ל מההיקש של המילים: "וילכו ויבואו"?
4. איפה מצאנו דברי כפירה בדברי המרגלים?
5. איפה מרומז שגם חכמי ישראל – הסנהדרין בכו ביחד עם כל העם?
6. האם יש כפרה ע"י תשובה על חטא ע"ז במזיד? כיצד מוכיח זאת רש"י?
7. מנין שהמקושש קיבל התראה ובכל זאת המשיך לקושש? מה היה הספק הגדול שבגללו הניחו את המקושש במשמר?
8. למה נצטוונו לקשור ציצית על בגד של 4 כנפות?
9. מצאי קשר בין מצות ציצית לשירת הים שאמרו בני ישראל על הים.

פר'קרח

1. "ויקח קרח.. כתבי שני פירושים את מה לקח?"
2. בקשר למה אומר רש"י את המאמר: "אוי לרשע ואוי לשכנו"?
3. "...כי כל העדה כולם קדושים" במה היא קדושתם?
4. לגבי מה מביא רש"י את המשל "לבן מלך שסרח על אביו ופייס אוהבו...כשסרח ברביעית נתרשלו ידי האוהב..."?
5. "...העיני האנשים ההם תנקר לא נעלה", על מי הכוונה כאן? למה אמרו בלשון הזו?
6. "ויחר למשה מאד ויאמר אל ה' אל תפן אל מנחתם.. כתבי שני פירושים לאיזה מנחה הכוונה כאן?
7. לענין מה מביא רש"י את הפס' שכתוב אצל גלית הפלישתית "ויתייצב ארבעים יום"?
8. איך הוכח לבנ"י שאין הקטורת ממיתה אלא החטא ממיתה?
9. "ויגמל שקדים" למה דוקא שקדים ולא פרי אחר?
10. "...ברית מלח עולם היא לפני ה' לך ולזרעך אתן" למה מדמה התורה את הברית עם אהרון הכהן לברית מלח?

פר' חוקת

1. מנין שמיתת צדיקים מכפרת?
2. מאיפה ניתן ללמוד שהבאר שהיתה לישראל היתה בזכות מרים?
3. על מה אמרו חז"ל: זה אחד מן המקומות שהחזיק מועט את המרובה?
4. לענין מה מביא רש"י את הפס' "כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו"?
5. "וירעו לנו מצרים ולאבותינו" על מי הכוונה "ולאבותינו" מה למדו חז"ל מכאן?
6. איזה דבר בזמן מיתת אהרון היה בו כדי לנחם אותו?
7. "ויראו כל העדר כי גוע אהרון..." איך ראו את זה ולמה היה צריך לכך שכולם יראו זאת?
8. לענין מה מביא רש"י את המשל "נתת פת לתינוק – הודיע לאמו"?
9. מדוע לא מוזכר שמו של הקב"ה בשירת הבאר? איזו משל מובא ברש"י על כך?

פר' בלק

1. איזו ראייה מביא רש"י מהפסוק: "...המכה את מדין בשדה מואב" ... (בראשית לו, לה) ?
2. על איזו תמיהה מסביר רש"י "כדי שלא יהא פתחון פה אומות העולם"?
3. על מה מביא רש"י את המשל "לא מדובשך ולא מעוקצך"?
4. איפה מצאנו "שהשנאה מקלקלת השורה" ואיפה מצאנו ההיפך מזה?
5. מדוע ניתן לבהמה לראות את המלאך ולא ניתנה הרשות לבלעם ולאנשים שהיו עמו לראות את המלאך?
6. מנין שבדרך שאדם רוצה לילך מוליכים אותו?
7. איך מכונים האבות והאמהות בברכות בלעם?
8. איזו "סייעתא דשמיא" מיוחדת היתה למשה ודייני ישראל לדעת מי הם החוטאים במעשה פעור? איפה זה מרומז?
9. "...לכה אבה לי יעקב ולכה זועמה ישראל" מדוע כפל הלשון?
10. על איזו קושיה תירץ רש"י "אלא כדי שיבוא פנחס ויטול את הראוי לו?"

פר' פנחס

1. "פנחס בן אלעזר בן אהרון הכהן..." לשם מה התורה מאריכה בייחוסו של פנחס?

2. בזכות מה נצלו המואבים מאותה מלחמה שנגזרה על המדיינים?
3. מה ניתן ללמד מזה שהתורה מדגישה "ובני קרח לא מתו"?
4. לגבי מה מביא רש"י את הפס' במשלי: "נוצר תאנה יאכל פריה"?
5. "שאו את ראש כל עדת בני ישראל..." כתבי שני פירושים מדוע נצטוו למנות עכשיו את בני ישראל?
6. "אך בגורל יחלק את הארץ לשמות מטות אבותם ינחלו". "אך" את מה זה בא למעט?
7. אחרי הפס' מות ימותו במדבר ולא נותר מהם איש..." נסמכה פרשת בנות צלפחד. מה באה לרמז סמיכות זו?
8. על מה אומר רש"י את הכלל "שכל מי שמעשיו ומעשה אבותיו סתומים ופרט לכך הכתוב באחד מהם ליחסו לשבח, הרי זה צדיק בן צדיק"?
9. כתבי 3 פרושים מדוע היום השמיני של חג הסוכות נקרא בשם "עצרת"?
10. איזו תועלת היתה לאומות העולם בזמן שביהמ"ק היה קים מהקרבת 70 הפרים בחג הסוכות?

פר' מטות

1. כיצד הוכיח רש"י שיחיד מומחה יכול להפר נדרים?
2. את מה מסביר רש"י בעזרת הדוגמאות מהפס' "למה חניאון" "וידעתם את תנואתי"?
3. מהו הזמן העומד לרשות הבעל או האב להפר את הנדר?
4. מנין לומדים "שהגורם תקלה לחבריו הוא נכנס תחתיו לכל העונשין"?
5. איזו קושיא תירץ רש"י בעזרת הכלל "מי שהתחיל המצווה... יגמור"? כתבי עוד שני תירוצים לקושיה הנ"ל.
6. "ויקחו את כל השלל ואת כל המלקוח באדם ובבהמה" הסבירי את המילים: "שלל", "בז", "מלקוח", "שבי".
7. מנין ש"כל סרחון הדור תלוי בגדולים, שיש כח בידם למחות"?

פר' מסעי

1. מהם שתי הפירושים שמביא רש"י כדי להסביר מדוע פרט הכתוב את כל מסעי בני ישראל?
2. "זאת הארץ אשר תפול עליהם בנחלה..." מדוע לשון נפילה? (2)
3. האם אפשר לדון דיני נפשות בחו"ל? מנין לומדים זאת?
4. איזה דבר מרומז בפס': "ואם יהיה היובל לבני ישראל..."?

5. "והורשתם את כל יושבי הארץ מפניכם ואבדתם את כל משכיותם ואת כל צלמי

מסכותם תאבדו..." הסבירי את המילים "משכיותם" "מסכותם".

חיילך לאורייתא!